

Hannah Arendt over Denken, het eerste deel van Het leven van de geest.

Hannah Arendt schreef als Joodse vluchteling in Amerika over het Eichmann proces in Israël. Daar ontwikkelde zij haar veelbesproken concept van de banaliteit van het kwaad en zij koppelde dat aan onnadenkendheid. Maar als verkeerd denken tot zulke gevolgen kan leiden dan moet er ook aandacht gegeven worden aan goed denken. Dat doet zij in haar driedelige werk het leven van de geest. Alleen Denken is door haarzelf gepubliceerd. Willen en Oordelen, de andere twee delen, zijn door anderen samengesteld. Wat is denken? Hoe controleren we onze denkinhoud? Hoe verhoudt onze individuele denkactiviteit zich tot de anderen en de wereld van de verschijnselen? Arendt schrijft; "Er zijn geen gevaarlijke gedachten; het denken zelf is gevaarlijk(...). Toch ziet zij het menselijk leven zonder denken als onleefbaar. Ze wijst ons aan waar de risico's van denken als activiteit schuilen. Zo ziet ze, met name bij intellectuelen, de kloof tussen de prachtige diepzinnige gedachten en de weerbarstige realiteit en het gevaar dat schuilt in het vooropstellen van een denkwereld boven de werkelijkheid.

De filosofie die Arendt schrijft is diepgaand, maar geen studeerkamerwijsheid. Haar werk is ontstaan als gevolg van haar nadenken over haar eigen ervaringen in de tweede wereldoorlog en dat maakt het in onze ogen waardevol om te kijken wat wij er in deze tijd aan kunnen hebben.

Onderwerpen die aan bod zullen komen zijn:

- Wat Arendt ziet als de taak van de filosofie en haar complexe relatie tot het concept denken.
- Denken en onnadenkendheid, de banaliteit van het kwaad en het goede denken. De fout van met name intellectuelen om de zuivere concepten te verkiezen boven de weerbarstige realiteit.
- Denken en de ontmoeting met de wereld en het denken van de ander(en). Socrates en het 'Stop en denk!' als opdracht van mensen.

Boek Denken, het leven van de geest. Hannah Arendt, Uitgeverij Klement en Pelckmans 2012 ISBN 978 90 8687 101 8

Een andere druk kan ook, maar de vertaling is wel ingrijpen gewijzigd.